

2023

Najčastejšie porušenia zákona o verejnom obstarávaní V.

Tento projekt je financovaný z Európskeho sociálneho fondu.

Operačný program
**Efektívna
verejná správa**

Európska únia
Európsky sociálny fond

Obsah

Zoznam skratiek	3
Analýza a metodika „Najčastejšie porušenia zákona o verejnom obstarávaní“	4
1 Inštitút konfliktu záujmov	5
2 Inštitút uzavretia zmluvy.....	21
Bibliografia	29

Zoznam skratiek

EÚ	-	Európska únia
kontrola	-	konanie o preskúmanie úkonov kontrolovaného
obstarávateľské subjekty	-	verejný obstarávateľ, obstarávateľ, osoba podľa § 8 zákona o verejnom obstarávaní
OECD	-	Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj
Nariadenie EP a Rady	-	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady
rada	-	Rada úradu pre verejné obstarávanie
úrad	-	Úrad pre verejné obstarávanie
zákon o registri partnerov verejného sektora	-	zákon č. 315/2016 o registri partnerov verejného sektora a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
zákon o verejnom obstarávaní	-	zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Analýza a metodika „Najčastejšie porušenia zákona o verejnom obstarávaní“

Zákon o verejnom obstarávaní upravuje zadávanie zákaziek na dodanie tovaru, zákaziek na uskutočnenie stavebných prác, zákaziek na poskytnutie služieb, súťaž návrhov, zadávanie koncesíí na stavebné práce, zadávanie koncesíí na služby a správu vo verejnom obstarávaní.

Pri zadávaní zákaziek, koncesíí a pri súťaži návrhov je obstarávateľský subjekt povinný postupovať podľa zákona o verejnom obstarávaní a musí dodržať princíp rovnakého zaobchádzania, princíp nediskriminácie hospodárskych subjektov, princíp transparentnosti, princíp proporcionality a princíp hospodárnosti a efektívnosti (§ 10 ods. 1 a 2 zákona o verejnom obstarávaní).

Pri koncipovaní piateho dokumentu z piatich plánovaných s názvom „Najčastejšie porušenia zákona o verejnom obstarávaní“ úrad vychádzal najmä z problematiky uvedenej v žiadostiach o interné metodické usmernenie. Úrad sa preto zamerl na najčastejšie porušenia zákona o verejnom obstarávaní pri aplikácii inštitútu konfliktu záujmov a uzavretia zmluvy.

Tento výstup je vydaný v rámci realizácie národného projektu Zvyšovanie efektívnosti v oblasti verejného obstarávania na Slovensku financovaného z Operačného programu Efektívna verejná správa.

1 Inštitút konfliktu záujmov

Legislatíva EÚ vníma pojem „konflikt záujmov“ ako takmer každú situáciu, kedy zamestnanci obstarávateľského subjektu, ktorí sú zapojení do vykonávania postupu verejného obstarávania alebo môžu ovplyvniť výsledok tohto postupu, majú priamy alebo nepriamy finančný, ekonomický alebo iný osobný záujem, ktorý možno vnímať ako ohrozenie ich nestrannosti a nezávislosti v súvislosti s postupom verejného obstarávania.

OECD vníma konflikt záujmov ako konflikt medzi verejnou funkciou a súkromnými záujmami verejného činiteľa, kedy má verejný činiteľ súkromné záujmy, ktoré by mohli nepatrične ovplyvniť vykonávanie jeho služobných úloh a povinností. OECD tiež identifikovala tri typy konfliktu záujmov:

- **skutočný** – znamená konflikt medzi verejnou funkciou a súkromnými záujmami verejného činiteľa, kedy verejný činiteľ má súkromné záujmy, ktoré by mohli nepatrične ovplyvniť vykonávanie jeho služobných úloh a povinností,
- **zdanlivý** – vzniká v prípade, keď sa zdá, že súkromné záujmy verejného činiteľa by mohli nepatrične ovplyvniť vykonávanie jeho povinností, v skutočnosti to tak však nie je,
- **potenciálny** – vzniká v prípade, kedy má verejný činiteľ súkromné záujmy, ktoré by mohli viesť ku konfliktu záujmov, ak by verejný činiteľ v budúcnosti nadobudol príslušné (t. j. konfliktné) zodpovednosti.

Podľa § 23 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní konflikt záujmov zahŕňa najmä situáciu, ak zainteresovaná osoba, ktorá môže ovplyvniť výsledok alebo priebeh verejného obstarávania, má priamy alebo nepriamy finančný záujem, ekonomický záujem alebo iný osobný záujem, ktorý možno považovať za ohrozenie jej nestrannosti a nezávislosti v súvislosti s verejným obstarávaním.

Zainteresovanou osobou je podľa § 23 ods. 3 zákona o verejnom obstarávaní najmä:

- zamestnanec obstarávateľského subjektu, ktorý sa podieľa na príprave alebo realizácii verejného obstarávania alebo iná osoba, ktorá poskytuje obstarávateľskému subjektu podpornú činnosť vo verejnom obstarávaní a ktorá sa podieľa na príprave alebo realizácii verejného obstarávania alebo
- osoba sa rozhodovacími právomocami obstarávateľského subjektu, ktorá môže ovplyvniť výsledok verejného obstarávania bez toho, aby sa nevyhnutne podieľala na jeho príprave alebo realizácii.

Z § 23 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní vyplýva zainteresovanej osobe povinnosť oznámiť obstarávateľskému subjektu akýkoľvek konflikt záujmov vo vzťahu k hospodárskemu subjektu, ktorý sa zúčastňuje prípravných trhových konzultácií, záujemcovi, uchádzačovi a účastníkovi alebo dodávateľovi bezodkladne po tom, ako sa o konflikte záujmov dozvie.

Obstarávateľský subjekt je povinný prijať primerané opatrenia a vykonať nápravu, ak zistia konflikt záujmov, ako napr. vylúčenie zainteresovanej osoby z procesu prípravy alebo realizácie verejného obstarávania alebo úprava jej povinností a zodpovednosti s cieľom zabrániť pretrvávaniu konfliktu záujmov v zmysle **§ 23 ods. 5 zákona o verejnom obstarávaní**.

Na základe vyššie uvedeného je podstatné teda uviesť, že **obstarávateľský subjekt je povinný zabezpečiť, aby vo verejnom obstarávaní nedošlo ku konfliktu záujmov**, ktorý by mohol narušiť alebo obmedziť hospodársku súťaž alebo porušiť základné princípy verejného obstarávania, najmä princíp rovnakého zaobchádzania, princíp nediskriminácie a transparentnosti.

Úrad upozorňuje, že **ak konflikt záujmov nemožno odstrániť prijatím účinných opatrení na strane obstarávateľského subjektu**,

zistený konflikt záujmov je zákonným dôvodom na vylúčenie uchádzača alebo záujemcu z verejného obstarávania v zmysle § 40 ods. 6 písm. f) zákona o verejnom obstarávaní. Ide o hraničné riešenie a **pred vylúčením by obstarávateľský subjekt mal poskytnúť možnosť uchádzačovi alebo záujemcovi vyjadriť sa**. Obstarávateľský subjekt uskutočňujúci verejné obstarávanie sa musí zaoberať možným konfliktom záujmov počas celého procesu verejného obstarávania.

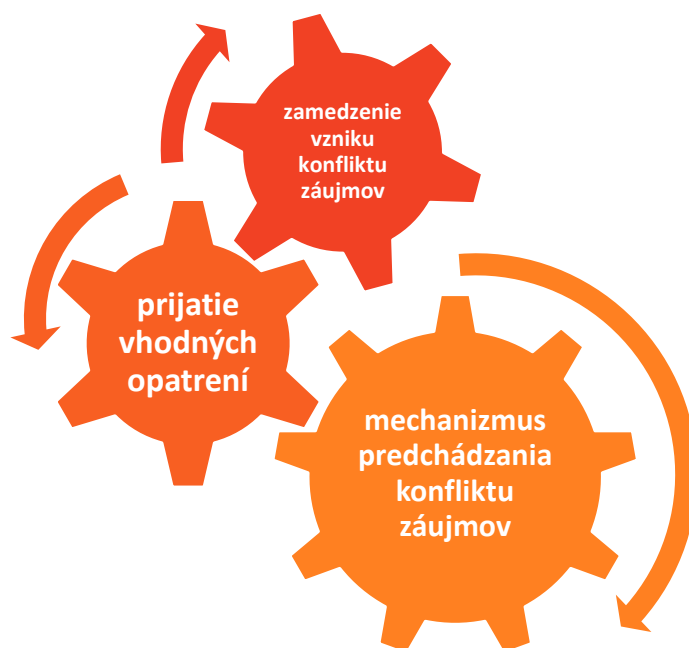
V súlade s princípom transparentnosti je obstarávateľský subjekt povinný všetky úkony v rámci predchádzania konfliktu záujmov, identifikácie konfliktu záujmov a stanovenia účinných opatrení preskúmateľným spôsobom **zaznamenať v dokumentácii z verejného obstarávania**. Týmto môže byť napr. odôvodnenie riešenia konfliktu záujmov v zápisnici o vyhodnotení ponúk, resp. v zápisnici o vyhodnotení splnenia podmienok účasti, prípadne oznámenie všetkým uchádzačom/záujemcom, resp. iný formálny úkon v procese verejného obstarávania, ktorý ho robí transparentnejším a čitateľnejším.

Nariadenie EP a Rady o rozpočtových pravidlách v recitáli č. 104 upriamuje pozornosť na vhodnú identifikáciu a samostatné posudzovanie jednotlivých prípadov, ktoré sa obvykle nazývajú situáciami konfliktu záujmov. **Pojem „konflikt záujmov“ by sa mal používať výlučne v prípadoch, keď je v takejto situácii osoba alebo subjekt so zodpovednosťou za plnenie rozpočtu, audit alebo kontrolu, alebo úradník či zamestnanec inštitúcie EÚ alebo národných orgánov na akejkol'vek úrovni**. Pokus náležite ovplyvniť postup zadávania zákaziek alebo získať dôverné informácie by sa mal považovať za závažné odborné pochybenie, ktoré môže viesť k vyradeniu z postupu zadávania zákaziek a/alebo vylúčeniu z prijímania finančných prostriedkov EÚ. Hospodárske subjekty sa navyše môžu nachádzať v situácii, kedy by nemali byť vybraté na plnenie zmluvy z dôvodu protichodných profesionálnych záujmov. **Napríklad spoločnosť by nemala hodnotiť projekt, ak sa podieľala**

na jeho príprave alebo realizácii, a taktiež audítor by nemal vykonávať audit účtovných závierok, ktoré predtým účtoval.

Praktická príručka vypracovaná skupinou expertov z členských štátov koordinovanou oddelení predchádzania podvodom Európskeho úradu pre boj proti podvodom **upozorňuje, že konflikt záujmov nie je to isté ako korupcia. V prípade korupcie sa zvyčajne vyžaduje dohoda aspoň dvoch partnerov a určitý druh úplatku/platby/výhody. Konflikt záujmov vzniká, keď osoba dostane príležitosť uprednostniť svoje súkromné záujmy pred svojimi služobnými povinnosťami. Konflikt záujmov v postupe verejného obstarávania, ktorý sa nerieši primeraným spôsobom, má vplyv na zákonnosť postupov.** Vedie k porušovaniu zásad transparentnosti, rovnakého zaobchádzania a/alebo nediskriminácie, ktoré musí verejná zákazka dodržiavať v súlade s ustanoveniami spadajúcimi pod legislatívu EÚ.

„Konflikt záujmov pre účely pravidiel a postupov verejného obstarávania je konflikt záujmov medzi obstarávateľským subjektom na jednej strane a uchádzačom alebo záujemcom na strane druhej. Zjednodušene povedané, ide o konflikt záujmov medzi tými subjektami, ktoré zákazku zadávajú alebo sa akýmkoľvek spôsobom na jej zadávaní podieľajú, a tými subjektmi, ktoré sa o verejnú zákazku uchádzajú s cieľom ju získať a uzavrieť zmluvu.“ (ÚVO Revue, vydanie č. 1/2017, článok „Konflikt záujmov vo verejnom obstarávaní a eurofondy“)

Úrad vo [výkladovom stanovisku č. 2 z roku 2016](#) ku konfliktu záujmov **odporúča obstarávateľským subjektom, aby si nastavili mechanizmus predchádzania konfliktu záujmov**, napr. vytvorením vnútorného riadiaceho aktu, ktorý bude obsahovať pravidlá a postupy pre osoby zainteresované vo verejnom obstarávaní s cieľom zamedziť prípadnému vzniku konfliktu záujmov a jeho bezprostrednej identifikácii. Obstarávateľský subjekt uskutočňujúci verejné obstarávanie je povinný sa v súlade s princípom transparentnosti riadne a preskúmateľne vysporiadať so zistenými skutočnosťami, ktoré zakladajú možný konflikt záujmov, a to v závislosti od okolností, resp. štádia, v ktorom sa verejné obstarávanie nachádza. Ak nie je zo strany obstarávateľského subjektu možné identifikovaný konflikt záujmov odstrániť žiadnymi účinnými opatreniami, je tento subjekt povinný vylúčiť z verejného obstarávania uchádzača alebo záujemcu, vo vzťahu ku ktorému bol konflikt záujmov identifikovaný. V prípade výkonu dohľadu úradom podľa zákona o verejnom obstarávaní znáša dôkazné bremeno obstarávateľský subjekt.

Nezabudni: Inštitút konfliktu záujmov je založený na **aktívnej úlohe obstarávateľského subjektu**, ktorý je povinný zabezpečiť, aby vo verejnom obstarávaní nedošlo ku konfliktu záujmov, vedúcemu k narušeniu alebo obmedzeniu hospodárskej súťaže alebo porušeniu princípu transparentnosti a princípu rovnakého zaobchádzania. Kľúčovou úlohou obstarávateľského subjektu je **identifikovať** zainteresované osoby, ktoré **môžu ovplyvniť** výsledok alebo priebeh verejného obstarávania vo väzbe na možné záujmy týchto osôb, ktoré by mohli predstavovať ohrozenie ich neustrannosti a nezávislosti v súvislosti s verejným obstarávaním.

Rozhodnutie úradu č. 14876-6000/2019 z 9. 12. 2020

Predmetné rozhodnutie bolo potvrdené aj Radou úradu a zároveň bolo potvrdené aj rozsudkom Najvyššieho správneho súdu SR, sp. zn. č. 5Asan/17/2020 z 26. 10. 2022.

V súvislosti s rozhodovacou praxou úradu pri výkone dohľadu nad dodržaním pravidiel zakotvených v zákone o verejnom obstarávaní, je dôležité upriamiť pozornosť aj na situáciu, kedy **úrad zistil porušenie § 23 ods. 5 zákona o verejnom obstarávaní, keď sa obstarávateľský subjekt náležite nevysporiadal s dôvodným podozrením z existencie potenciálneho konfliktu záujmov.**

Z danej skutkovej situácie úrad uviedol, že medzi primátorom mesta, konateľmi obchodnej spoločnosti A (ktorá je obstarávateľským subjektom podľa § 7 ods. 1 písm. d) zákona o verejnom obstarávaní, keďže mesto je jediným spoločníkom obchodnej spoločnosti A, bola mestom založená na účely plnenia potrieb všeobecného záujmu v meste, pričom mesto vykonáva nad uvedenou spoločnosťou úplnú kontrolu) ako zainteresovanými osobami na strane obstarávateľského subjektu a bratom primátora mesta, ktorý bol zároveň konateľ (v období

od 21. 9. 2007 do 17. 4. 2019), súčasne je spoločníkom a zároveň aj konečným užívateľom výhod obchodnej spoločnosti B, ktorá je subdodávateľom úspešného uchádzača existuje dôvodné podozrenie o existencii potencionalneho konfliktu záujmov, ktorý mohol ohroziť ich neustrannosť a nezávislosť v súvislosti s verejným obstarávaním, nakoľko existuje dôvodné podozrenie z prepojenia týchto osôb, keďže primátor mesta sa podieľal na príprave verejného obstarávania v súčinnosti s obchodnou spoločnosťou C, ktorá poskytovala obstarávateľskému subjektu služby súvisiace s procesom verejného obstarávania.

Uvedené konanie obstarávateľského subjektu **mohlo mať vplyv na výsledok verejného obstarávania** a za porušenie zákona o verejnom obstarávaní úrad uložil obstarávateľskému subjektu pokutu v celkovej výške 15 000,00 EUR.

[Podľa praktickej príručky Európskej komisie a Európskeho úradu pre boj proti podvodom](#) k identifikácii konfliktu záujmov pri postupoch verejného obstarávania v rámci štrukturálnych opatrení **je potrebné sledovať tzv. červené indikátory** („red flags“), medzi ktoré patrí napr.:

- zúčastnenie subjektu na príprave dokumentácie, čím sa môže pokúsiť priamo alebo nepriamo ovplyvniť postup verejného obstarávania,
- použitie neoprávnených podmienok účasti alebo kritérií na vyhodnotenie ponúk, ktoré zvýhodňujú konkrétnu firmu alebo ponuku,
- pravidlá pre poskytovanie tovaru alebo služieb sú veľmi prísne a umožňujú predložiť ponuku len jednej firme,
- špecifikácie sú veľmi podobné výrobkom alebo službám víťazného uchádzača, najmä špecifikácie obsahujú súbor veľmi špecifických požiadaviek, ktoré dokáže splniť len veľmi málo uchádzačov.

V tejto súvislosti úrad poukázal na to, že z judikatúry Súdneho dvora EÚ vo veci [C-21/03 a C-34/03 Fabricom SA vs. Belgicko](#)

obstarávateľský subjekt nesmie zamietnuť (vylúčiť) ponuku hospodárskeho subjektu, ktorý bol poverený vypracovaním štúdie alebo vývojom v súvislosti s predmetom určitého verejného obstarávania, bez možnosti tohto subjektu preukázať, že nenastalo skreslenie súťaže (bod 36).

Podľa rozsudku všeobecného súdu EÚ, ktorý je súčasťou Súdneho dvora EÚ vo veci [T-402/12 Intrasoft International SA proti Európskej komisii](#) konflikt záujmov musí mať objektívnu povahu, čo vyžaduje, že jednoduchá eventualita konfliktu záujmov nepostačuje, pretože uvedené nebezpečenstvo musí byť v danom prípade skutočne konštatované (bod 83). **Samotné podieľanie sa osoby na príprave podkladov k inému verejnemu obstarávaniu, ktoré boli použité aj v tomto verejnom obstarávaní, by mohlo predstavovať konflikt záujmov jedine v prípade,** ak by sa preukázalo, že uvedené dokumenty boli pripravené s ohľadom na dotknuté verejné obstarávanie a jednak, **že danej osobe (podieľajúcej sa na ich príprave) priniesli skutočnú výhodu** (bod 85). Podľa rozsudku Súdneho dvora EÚ [C-538/13 eVigilo Ltd.](#) obstarávateľský subjekt je **v každom prípade povinný overiť existenciu prípadného konfliktu záujmov,** prijať vhodné opatrenia, aby mu zabránil, odhalil ho, odstránil (bod 43).

Rozhodnutie úradu č. 1972-6000/2021 zo 14. 6. 2021

Úrad vo svojom prvostupňovom rozhodnutí uviedol, že **obstarávateľský subjekt svojim konaním porušil § 10 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní,** konkrétne princíp transparentnosti, princíp rovnakého zaobchádzania a princíp

nediskriminácie hospodárskych subjektov, **ako aj § 23 ods. 5 zákona o verejnom obstarávaní**, nakoľko z predloženej dokumentácie vyplývalo, že medzi starostom obce Mútne a úspešným uchádzačom existuje konflikt záujmov, ktorý mohol ohroziť alebo narušiť nestranný a nezávislý priebeh verejného obstarávania, pričom z dokumentácie nevyplývalo, že by obstarávateľský subjekt prijal primerané a dostatočne účinné opatrenia a vykonal nápravu za účelom odstránenia vzniknutého konfliktu záujmov, pričom **uvedené konania obstarávateľského subjektu mohlo mať vplyv na výsledok verejného obstarávania.**

V rozhodnutí úrad ďalej konštatoval ďalšie porušenie § 23 ods. 5 zákona o verejnom obstarávaní, nakoľko **z predloženej dokumentácie vyplývalo dôvodné podozrenie** z existencie potenciálneho konfliktu záujmov vo verejnom obstarávaní, keďže existovalo dôvodné podozrenie **z prepojenia členov komisie ako zainteresovaných osôb, ktoré boli v minulosti zamestnané u úspešného uchádzača**, pričom z predloženej dokumentácie nevyplývalo, že obstarávateľský subjekt prijal primerané opatrenia a vykonal nápravu za účelom odstránenia tohto potenciálneho konfliktu záujmov, pričom uvedené konanie obstarávateľského subjektu **mohlo mať vplyv na výsledok verejného obstarávania.**

Rozhodnutie úradu č. 9617-6000/2022 z 26. 8. 2022

Úrad v rozhodnutí nariadil obstarávateľskému subjektu **odstrániť protiprávny stav**, a to konkrétne **zrušiť rozhodnutie obstarávateľského subjektu o vylúčení navrhovateľa** označené ako „Oznámenie o vylúčení uchádzača“ **a zaradiť ho späť do procesu verejného obstarávania**, a opätovne vyhodnotiť splnenie podmienok účasti navrhovateľa a pokračovať vo verejnom obstarávaní.

Úrad mal za to, že jeden z vylučovacích dôvodov založený na konflikte záujmov, ktorý podľa obstarávateľského subjektu nastal medzi subdodávateľom navrhovateľa a obstarávateľským subjektom má viacero

protiprávnych rovín. V prvom rade **obstarávateľský subjekt nepostupoval v súlade s § 23 zákona o verejnom obstarávaní** pretože neidentifikoval zainteresované osoby, ktoré môžu ovplyvniť výsledok alebo priebeh verejného obstarávania vo väzbe na možné záujmy týchto osôb, ktoré by mohli predstavovať ohrozenie ich nestrannosti a nezávislosti v súvislosti s verejným obstarávaním ešte vo fáze prípravy verejnej súťaže. Úrad mal ďalej za to, že ak sa obstarávateľský subjekt rozhodol vylúčiť navrhovateľa z dôvodu identifikovaného konfliktu záujmov, **v prvom rade by mal postupovať v zmysle § 40 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní a požiadať navrhovateľa o vysvetlenie.**

Následne, ak má obstarávateľský subjekt za preukázané, že skutočne došlo ku konfliktu záujmov na strane uchádzača (v tomto prípade na strane subdodávateľa uchádzača), **úrad poukázal na využitie inštitútu nahradenia subdodávateľa podľa § 41 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní. Úrad mal za to, že obstarávateľský subjekt nedostatočne špecifikoval celkovo, v čom spočíva konkrétne identifikovaný konflikt záujmov, nezdôvodnil a nekonkretizoval, na základe akého dôvodu mal za to, že predmetný vzťah medzi uvedenými osobami a obstarávateľským subjektom by mal napĺňať definíciu konfliktu záujmov podľa § 23 zákona o verejnom obstarávaní.** Obstarávateľský subjekt nešpecifikoval, aké konkrétne informácie/výhody mali tieto osoby, že sa tým neoprávnene zvýhodnili oproti ostatným uchádzačom/záujemcom.

Úrad uviedol, že obstarávateľský subjekt má v budúcnosti venovať **zvýšenú pozornosť dodržiavaniu princípov verejného obstarávania, najmä princíp transparentnosti, proporcionality v celom procese zadávania postupu zákazky.** Aby sa obstarávateľský subjekt v budúcnosti vyhol nezákonnému konaniu, musí v prvom rade postupovať transparentne tak, že z dokumentácie bude zjavné, aké boli dôvody, ktoré ho viedli k záveru o povinnosti vylúčenia uchádzača z verejného obstarávania. **Obstarávateľský subjekt musí dostatočne overiť**

sporné skutočnosti a s určitosťou vedieť preukázať naplnenie zákonných znakov pre vylúčenie uchádzača, pretože vylúčenie predstavuje najtvrdší zásah do práv uchádzača, ku ktorému má obstarávateľský subjekt pristúpiť až po dôkladnom zhodnotení a preskúmaní všetkých skutočností. **Úrad odporúča obstarávateľskému subjektu v prípade nejasností (podľa potreby aj opakovane) uplatniť inštitút vysvetlenia.** Zároveň úrad navrhoval obstarávateľskému subjektu, aby v budúcnosti pristupoval k posudzovaniu podmienok účasti komplexne, po preskúmaní a zhodnotení všetkých dokumentov, ktoré sú súčasťou ponuky uchádzača, vrátane príslušných vysvetlení a doplnení dokladov a tiež ktoré sú verejne dostupné.

Úrad poukázal na povinnosť obstarávateľského subjektu zakotvenú v § 40 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní posudzovať splnenie podmienok účasti vo verejnom obstarávaní v súlade s dokumentami potrebnými na vypracovanie ponuky, návrhu alebo na preukázanie splnenia podmienok účasti. Tzn. obstarávateľský subjekt má vyhodnocovať splnenie podmienok účasti v súlade s požiadavkami, ktoré si sám stanovil v súťažných podkladoch k verejnému obstarávaniu. **Úrad zároveň poukazuje na úlohu obstarávateľského subjektu využiť všetky možnosti na preskúmanie skutočností, či uchádzač posudzovanú podmienku účasti splnil a vylúčiť ho až po preverení všetkých skutočností** a po utvrdení sa, že podmienka účasti nebola splnená. V takom prípade má obstarávateľský subjekt v súlade s princípom transparentnosti uviesť konkrétne dôvody, na základe ktorých sa rozhodol pristúpiť k vylúčeniu uchádzača.

Metodické usmernenie úradu č. 13850-5000/2019 z 27. 11. 2019

Úradu bola doručená žiadosť o metodické usmernenie v súvislosti s problematikou konfliktu záujmov: **„zamestnanec obstarávateľského subjektu pracujúci na útvare verejného obstarávania má manželku, ktorá pracuje ako projektant v stavebnej firme, ktorá sa prihlasuje do verejných obstarávaní obstarávateľského subjektu“**.

Vznik konfliktu záujmov sám o sebe nie je nezákonný. Je však nelegálne zúčastňovať sa na postupe obstarávania s vedomím konfliktu záujmov bez toho, aby bol obstarávateľskému subjektu oznámený, resp. bez toho, aby boli prijaté opatrenia na odstránenie jeho negatívnych následkov. Preto **je potrebné pred prijatím akejkoľvek úlohy súvisiacej s postupom verejného obstarávania oznámiť akýkoľvek potenciálny konflikt záujmov tak, aby obstarávateľský subjekt mohol prijať vhodné preventívne opatrenia zaručujúce objektívne vedenie procesu verejného obstarávania.**

Zohľadňujúc účel manželstva podľa zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako aj všeobecne známe skutočnosti, je možné vyvodiť, že uzavretie manželstva a spolužitie manželov je motivované predovšetkým vzájomnými citovými väzbami, t. j. subjektívnou zložkou. Uvedené podľa názoru úradu jednoznačne implikuje, že **v spojitosti s verejným obstarávaním vzťah manželov napĺňa definičné, ako aj materiálne znaky konfliktu záujmov.**

Aj keď si zamestnanec splní svoju povinnosť podľa § 23 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní, ako je ďalej zrejmé z § 23 ods. 5 zákona o verejnom obstarávaní, je na samotnom obstarávateľskom subjekte, aby tieto skutočnosti vyhodnotil, vykonal si test rizík, ktoré z predmetnej situácie vyplývajú a v nadväznosti na to prijal náležité opatrenia. Okrem toho úrad vyjadril názor, že **riziko následkov konfliktu záujmov dokážu podstatne znížiť aj nasledujúce faktory:**

- realizovanie prípravných trhových konzultácií,
- stanovenie lehôt takým spôsobom, aby bola „eliminovaná“ možná výhoda hospodárskeho subjektu, ktorý je v konflikte záujmov oproti jeho konkurentom,
- využívanie elektronických prostriedkov na realizovanie verejného obstarávania a čo možno najväčšia miera automatizácie procesov,
- obmedzenie používania kritérií na vyhodnotenie ponúk subjektívneho charakteru.

Riziko vzniku konfliktu záujmov a jeho následky je vždy potrebné vyhodnocovať ad hoc v prostredí konkrétnej organizácie a okruhu hospodárskych subjektov, ktoré môžu byť jeho činnosťou dotknuté. **Úrad poukázal, že ide aj o záležitosti internej povahy, čiže je možné predpokladať, že tieto skutočnosti dokáže vyhodnotiť najlepšie sama dotknutá organizácia.** V nadväznosti na to, je schopná prijímať opatrenia preventívnej povahy pri nastavovaní svojej organizačnej štruktúry, procesy prijímania nových zamestnancov, určovaní oznamovacích povinností zamestnancom, u ktorých je riziko vzniku konfliktu záujmov (tzv. potenciálny konflikt záujmov) a v neposlednom rade je na samotnej organizácii, aby si nastavila konkrétne mechanizmy kontroly, ktoré by mali byť proporčné a v súlade so všeobecne záväznými predpismi (ako je napr. pracovnoprávna a antidiskriminačná legislatíva, legislatíva na úseku ochrany osobných údajov a pod.).

Túto problematiku riešilo napr. [rozhodnutie úradu č. 7492-6000/2019-OD z 18. 10. 2019](#). Úrad v rámci konania o preskúmanie úkonov kontrolovaného konštatoval okrem iného aj **porušenie § 10 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní, a to princíp transparentnosti, princíp rovnakého zaobchádzania a princíp nediskriminácie uchádzačov alebo záujemcov vo verejnom obstarávaní, ako aj porušenie § 23 ods. 5 zákona o verejnom obstarávaní.** Úrad má za to, že kontrolovaný sa nevysporiadal s konfliktom záujmov spočívajúcim v tom, že spoločnosť, ktorá pre neho vypracovala

projektovú dokumentáciu k predmetnej zákazke, je zainteresovanou osobou v súvislosti s predmetným verejným obstarávaním. Táto osoba je zároveň aj uchádzačom, ktorý v predmetnej zákazke predložil v prípade dvoch častí predmetu zákazky ponuky s najnižšou sumou plnenia, a teda na základe kontrolovaným stanoveného kritéria na vyhodnotenie ponúk „najnižšia celková cena za predmet zákazky v EUR s DPH“ bol vyhodnotený ako prvý v poradí pre časť 1 a časť 2 predmetu zákazky. Uvedené porušenie zákona o verejnom obstarávaní **mohlo mať vplyv na výsledok verejného obstarávania.**

[Rozsudok Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 5Asan/17/2020 zo dňa 26. 10. 2022,](#)

[Rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2S/33/2018-111 zo dňa 11. 03. 2020,](#)

[Rozhodnutie predsedu úradu č. spisu. 17318-P/2017 zo dňa 30. 11. 2017 o uložení pokuty mestu Holíč \(II. stupeň\)](#)

Úrad v súvislosti s konfliktom záujmov apeluje na základný princíp procesu verejného obstarávania, t. j. **princíp transparentnosti** s cieľom zadávania verejných zákaziek prehľadným a predvídateľným spôsobom.

Ako príklad z praxe kedy bol porušený aj tento princíp úrad uvádza podlimitnú zákazku na uskutočnenie stavebných prác s názvom „Úprava a výsadba bastiónov“ vyhlásenú mestom. Súd je toho názoru, že **brat primátora mesta, ktorý bol konateľom a spoločníkom úspešného uchádzača, mohol mať vedomosti o tomto verejnom obstarávaní už pred jeho vyhlásením, keďže bol členom komisie stavebnej činnosti a životného prostredia mesta, ktorej činnosť sa zhoduje s predmetom zákazky verejného obstarávania.** Keďže mesto uvedené skutočnosti ako potenciálny konflikt záujmov žiadnym spôsobom nevyhodnotilo, **porušilo princíp transparentnosti.**

Ďalší priebeh v predmetnej veci bol nasledovný:

- mestu bola za toto porušenie úradom uložená pokuta vo výške 7000,- EUR,
- uvedenú pokutu v minulosti potvrdil rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2S/33/2018-111 z 11. 03. 2020,
- mesto následne podalo kasačnú sťažnosť,
- Najvyšší správny súd rozsudkom sp. zn. 5Asan/17/2020 z 26. 10. 2022 sa po preskúmaní veci stotožnil s právnym názorom úradu o dôvodnosti udelenej pokuty.

Úrad kladie dôraz na skúmanie konfliktu záujmov vychádzajúc z **princípov transparentnosti a rovnakého zaobchádzania so všetkými uchádzačmi verejného obstarávania. Súčasťou princípu transparentnosti je aj postup skúmania konfliktu záujmov, jeho identifikácia a predchádzanie konfliktu záujmov.**

Rozhodnutie Rady úradu č. 4093-9000/2021 z 24.01.2022

Taktiež k téme konfliktu záujmov vo verejnom obstarávaní je prínosné uviesť rozhodnutie Rady úradu, v ktorom sa stotožnila s konštatovaním úradu, že kontrolovaný porušil **§ 10 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní**, a to princíp transparentnosti, princíp rovnakého zaobchádzania a princíp nediskriminácie hospodárskych subjektov. V dôsledku nedodržania uvedených základných princípov verejného obstarávania kontrolovaný následne postupoval aj v rozpore s **§ 23 ods. 5 zákona o verejnom obstarávaní, nakoľko sa kontrolovaný riadne a preskúmateľne nevyporiadal s existenciou potenciálneho konfliktu záujmov zainteresovaných osôb na strane kontrolovaného**, v dôsledku čoho následne neprijal primerané opatrenia a nevykonal nápravu za účelom odstránenia konfliktu záujmov, pričom uvedené porušenia zákona o verejnom obstarávaní **mohli mať vplyv na výsledok verejného obstarávania.**

Z predloženej dokumentácie k predmetnému verejnému obstarávaniu vyplýva, že kontrolovaný **generálneho riaditeľa neidentifikoval**

ako zainteresovanú osobu a vo vzťahu k úspešnému uchádzačovi sa potenciálnym konfliktom záujmov bližšie nezaoberal. Ďalej úrad konštatuje, že kontrolovaný zistil potenciálny konflikt záujmov v momente, keď identifikoval zhodu priezvisk generálneho riaditeľa a konečného užívateľa výhod úspešného uchádzača. Kontrolovaný túto skutočnosť vyhodnotil tak, že ide iba o „menovca“ a bližšie sa ich vzťahom nezaoberal. Ak by sa však kontrolovaný podrobne zaoberal ich vzťahom, v danom prípade by zistil, že nejde o menovcov, ale o blízkych príbuzných - bratov.

Ďalej úrad zistil, že komisia kontrolovaného pri posudzovaní potenciálnych konfliktov záujmov **neidentifikovala žiadne prepojenia medzi členmi komisie kontrolovaného a úspešným uchádzačom**, pričom osoba Y (vedúci Útvaru stratégie a nákupu kontrolovaného) **v minulosti pôsobila v spoločnosti N, v ktorej zastávala funkciu člena dozornej rady od roku 2008 do júna 2011.** Ďalej z výpisu z obchodného registra spoločnosti N vyplýva, že **v rovnakom čase v tejto spoločnosti pôsobili aj bratranci generálneho riaditeľa kontrolovaného** (člen dozornej rady a predseda predstavenstva, ktorý je konečným užívateľom výhod úspešného uchádzača).

Kontrolovaný vo svojom vyjadrení k výzve úradu, konkrétne v čestnom prehlásení, uviedol skutočnosti ako dôkaz, v súvislosti s prepojením osoby Y a spoločnosti N, **ale až v rámci konania o preskúmanie úkonov kontrolovaného. Úrad však zistil, že tieto skutočnosti nie sú žiadnym spôsobom zachytené v dokumentácii k predmetnému verejnemu obstarávaniu.**

K uvedenému je teda podstatné uviesť, že obstarávateľské subjekty sú povinné s potenciálnym konfliktom záujmov vysporiadať sa už v rámci priebehu predmetného verejného obstarávania, a nie až následne v rámci konania pred úradom.

2 Inštitút uzavretia zmluvy

Úrad upozorňuje, že pravidlá uzavretia zmluvy upravuje zákon o verejnom obstarávaní v ustanovení **§ 56 ods. 1**, v zmysle ktorého uzavretá zmluva, rámcová zmluva alebo koncesná zmluva, ktorá je výsledkom predchádzajúceho procesu verejného obstarávania, **nesmie byť v rozpore so:**

- súťažnými podkladmi alebo koncesnou dokumentáciou a zároveň
- s ponukou predloženou úspešným uchádzačom alebo uchádzačmi podľa toho, s koľkými subjektmi sa zmluva uzatvára.

Uvedené ustanovenie zákona o verejnom obstarávaní deklaruje dodržiavanie **princípov verejného obstarávania**, keďže zmluva bude uzavretá so subjektom vybraným za určitých a jasne stanovených podmienok, ktoré sa nezmenia. Úrad upozorňuje na situáciu, kedy úpravou alebo zmenou týchto podmienok pred uzavretím zmluvy môže dôjsť k takým okolnostiam, že by bol vybraný iný úspešný uchádzač. Uzavretá zmluva má byť výsledkom verejného obstarávania a má obsahovať všetko, čo bolo predmetom danej zákazky, so zapracovaním všetkých zverejnených podmienok stanovených obstarávateľským subjektom.

Zákon o verejnom obstarávaní v § 56 ods. 2 zakotvuje nasledovné **záonné lehoty na uzavretie zmluvy s úspešným uchádzačom alebo uchádzačmi**, a to za podmienky ak nebola doručená žiadosť o nápravu a ak žiadosť o nápravu bola doručená po uplynutí lehoty podľa § 164 ods. 5 alebo ods. 6 zákona o verejnom obstarávaní, alebo ak neboli doručené námietky podľa § 170 zákona o verejnom obstarávaní:

- najskôr v 16. deň odo dňa odoslania informácie o výsledku vyhodnotenia ponúk podľa § 55 zákona o verejnom obstarávaní,
- pri využití prostriedkov elektronickej komunikácie podľa § 20 zákona o verejnom obstarávaní najskôr v 11. deň odo dňa odoslania

informácie o výsledku vyhodnotenia ponúk podľa § 55 zákona o verejnom obstarávaní; to neplatí, ak ide o:

- a) priame rokovacie konanie,
- b) uzavretie zmluvy na základe rámcovej dohody uzavretej s jedným hospodárskym subjektom,
- c) uzavretie zmluvy obstarávateľským subjektom na základe rámcovej dohody uzavretej s viacerými hospodárskymi subjektmi alebo
- d) uzavretie zmluvy v rámci dynamického nákupného systému.

Návrh zmluvy alebo rámcovej dohody má byť súčasťou súťažných podkladov v zmysle § 42 ods. 11 zákona o verejnom obstarávaní. Zákonodarca umožňuje obstarávateľským subjektom určiť tzv. osobitné zmluvné podmienky podľa § 42 ods. 12 zákona o verejnom obstarávaní, ak ich obstarávateľský subjekt uvedie v oznámení o vyhlásení verejného obstarávania, oznámení použitom ako výzva na súťaž alebo v súťažných podkladoch.

Nezabudni:

Tzv. osobitné zmluvné podmienky môžu zahŕňať napr. ekonomické, sociálne, environmentálne hľadiská súvisiace s inováciou alebo zamestnanosťou.

V súvislosti s uzatvorením zmluvy nemožno opomenúť **inštitút poskytnutia riadnej súčinnosti potrebnej na uzavretie zmluvy podľa § 56 ods. 8** zákona o verejnom obstarávaní, ktorý v sebe zahŕňa splnenie všetkých požiadaviek a podmienok stanovených obstarávateľským subjektom v súťažných podkladoch, v zmluve ktorá je výsledkom verejného obstarávania, a to v lehote stanovenej obstarávateľským subjektom, t. j. doručenie všetkých potrebných dokumentov a dokladov vyžadovaných obstarávateľským subjektom na uzavretie zmluvy.

V predmetnom ustanovení je zakotvená **povinnosť úspešného uchádzača alebo uchádzačov poskytnúť obstarávateľskému subjektu riadnu súčinnosť pred uzavretím zmluvy** tak, aby zmluva mohla byť uzavretá do 10 pracovných dní odo dňa uplynutia lehoty podľa § 56 ods. 2 až 7 zákona o verejnom obstarávaní, za predpokladu, že boli na ich uzavretie písomne vyzvaní. Uvedená lehota má povahu tzv. odkladnej lehoty spočívajúcej v pozastavení procesu verejného obstarávania s cieľom **umožniť dotknutým uchádzačom uplatniť revízne postupy** (žiadosť o nápravu, námietky, odvolanie) a preskúmať správnosť rozhodnutia obstarávateľského subjektu o zadaní zákazky oznámeného prostredníctvom informácie o výsledku vyhodnotenia ponúk. Úrad poukazuje na skutočnosť, že **obstarávateľský subjekt si môže stanoviť aj lehotu dlhšiu ako 10 pracovných dní.**

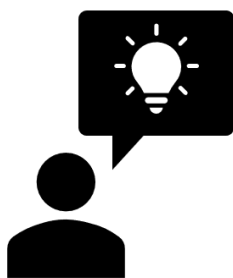
Úrad v súvislosti s novelou zákona o verejnom obstarávaní, s **účinnosťou od 31. marca 2022** upozorňuje, že podľa § 56 ods. 8 posledná veta zákona o verejnom obstarávaní, obstarávateľské subjekty môžu pred písomným vyzvaním na uzavretie zmluvy uskutočniť s úspešným uchádzačom alebo úspešnými uchádzačmi **rokovania výhradne o znížení ceny.** Tento zákonný nástroj reflektuje na skutočnosť z praxe, keď v dôsledku trhových mechanizmov je ponuková cena predložená úspešným uchádzačom ku dňu predkladania ponúk vyššia ako cena, za ktorú je predmet zákazky dostupný na trhu v čase uzavretia zmluvy. Úrad upozorňuje na fakt, že ak víťazný uchádzač nebude chcieť znížiť ponukovú cenu, nemôže byť tento postoj dôvodom na vylúčenie, ani zrušenie predmetného verejného obstarávania.

Podľa **§ 11 zákona o verejnom obstarávaní** obstarávateľský subjekt **nesmie uzavrieť zmluvu, koncesnú zmluvu alebo rámcovú dohodu** s uchádzačom alebo uchádzačmi:

- ktorí nie sú zapísaní v registri partnerov verejného sektora a vzťahuje sa na nich táto povinnosť podľa o registri partnerov verejného sektora,

- ktorých subdodávateľa alebo subdodávateľa podľa zákona o registri partnerov verejného sektora, ktorí majú povinnosť zapisovať sa do tohto registra partnerov verejného sektora nie sú v ňom zapísaní.

Vzhľadom na vyššie uvedené úrad uvádza, že prijatou novelou zákona o verejnom obstarávaní sa s **účinnosťou od 31. marca 2022 dopĺňa zákaz uzavrieť zmluvu s uchádzačom, ktorého konečným užívateľom výhod je vymedzený verejný funkcionár, ako aj v prípade, ak je konečným užívateľom jeho subdodávateľa verejný funkcionár.** Zákon o verejnom obstarávaní explicitne určuje 13 druhov verejných funkcionárov v § 11 ods. 1 písm. c) bod 1. až 13. zákona o verejnom obstarávaní.

Rozhodnutie úradu č. 11381-6000/2021 zo dňa 1. 2. 2022

Úrad začal konanie o preskúmanie úkonov kontrolovaného po uzavretí zmluvy v prípade nadlimitnej zákazky na poskytnutie služby na predmet „Centrálny nákup produktov a služieb ORACLE“, kde obstarávateľský subjekt mal zámer uzavrieť rámcovú dohodu s viacerými uchádzačmi.

Úrad rozhodnutím okrem iných porušení konštatoval porušenie **§ 56 ods. 1 a zároveň § 10 ods. 2** zákona o verejnom obstarávaní a to princípu transparentnosti a princípu nediskriminácie hospodárskych subjektov a rovnakého zaobchádzania, keďže obstarávateľský subjekt uzavrel centrálnu rámcovú dohodu s jedným z úspešných uchádzačov skupinou dodávateľov bez dodržania všetkých podmienok stanovených

obstarávateľským subjektom v súťažných podkladoch vzťahujúcich sa k osobe úspešného uchádzača, pričom uvedené porušenia **mohli mať vplyv na výsledok verejného obstarávania.**

Úrad mal za to, že z predloženej dokumentácie nevyplývalo, ako obstarávateľský subjekt vyhodnotil, že úspešný uchádzač skupina dodávateľov splnil požiadavku obstarávateľského subjektu na predloženie poistnej zmluvy o poistení zodpovednosti za škodu úspešného uchádzača-budúceho dodávateľa, uzavretú na sumu minimálne 3 000 000 eur a platnú počas trvania centrálnej rámcovej dohody, ktorej predloženie si stanovil v rámci súťažných podkladov. Úrad skonštatoval, že obstarávateľský subjekt **neposudzoval splnenie požiadavky** na predloženie poistnej zmluvy podľa predchádzajúcej vety u všetkých úspešných uchádzačov **rovnako, a teda všetci úspešní uchádzači nemali v rovnakom čase rovnaké postavenie, v dôsledku čoho bol uchádzač skupina dodávateľov zvýhodnený v porovnaní s ostatnými úspešnými uchádzačmi.**

Rozhodnutie úradu č. 7011-6000/2021 zo dňa 23. 11. 2021

Úrad v rámci výkonu kontroly v jednom zo svojich prvostupňových rozhodnutí konštatoval, že tým, že obstarávateľský subjekt nezaslal informáciu o výsledku vyhodnotenia ponúk podľa § 55 zákona o verejnom obstarávaní všetkým uchádzačom a uzavrel zmluvu predstavujúci výsledok zadávania predmetnej zákazky pred uplynutím zákonne stanovenej odkladnej lehoty rátanej odo dňa odoslania informácie o výsledku vyhodnotenia ponúk podľa § 55 zákona o verejnom obstarávaní, **postupoval v rozpore s § 56 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní.** Úrad ďalej uviedol, že mu nie sú známe dôvody, pre ktoré obstarávateľský subjekt v danom prípade neaplikoval odkladnú lehotu na uzavretie zmluvy v zmysle § 56 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní.

Uvedené konanie obstarávateľského subjektu mohlo mať vplyv na výsledok verejného obstarávania, keďže v prípade,

že by obstarávateľský subjekt postupoval v súlade so zákonom o verejnom obstarávaní, a to tak, že informáciu o výsledku vyhodnotenia ponúk podľa § 55 zákona o verejnom obstarávaní by zaslal všetkým uchádzačom a zmluvu predstavujúcu výsledok zadávania zákazky by uzavrel až po uplynutí zákonne stanovenej odkladnej lehoty rátanej odo dňa odoslania informácie o výsledku vyhodnotenia ponúk podľa § 55 zákona o verejnom obstarávaní, tak by ostatným uchádzačom neodoprel ich právo podať námietky v zmysle § 170 ods. 3 zákona o verejnom obstarávaní, čo by v konečnom dôsledku mohlo viesť k výberu iného úspešného uchádzača.

Rozhodnutie úradu č. 5364-6000/2019 zo dňa 17. 7. 2019

Úrad v rozhodnutí konštatoval, že obstarávateľský subjekt pri zadávaní zákazky okrem iného **porušil § 113 ods. 1 v nadväznosti na § 53 ods. 1 a § 56 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní, ako aj § 10 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní**, a to princíp transparentnosti.

Obstarávateľský subjekt na základe „Žiadosti o vysvetlenie súťažných podkladov“ od jedného zo záujemcov v rámci „Vysvetlenia č. 2“ súťažných podkladov vykonal úpravu súťažných podkladov, a to konkrétne návrhu Zmluvy o dielo. Následne upravenú Zmluvu o dielo zverejnil vo svojom profile a odoslal všetkým známym záujemcom. **Úrad porovnaním ponuky uchádzača v súvislosti s obstarávateľským subjektom stanoveným návrhom Zmluvy o dielo zistil, že uvedený uchádzač v ponuke predložil pôvodnú verziu návrhu Zmluvy o dielo bez zohľadnenia zmien, ktoré obstarávateľský subjekt uskutočnil v návrhu Zmluvy o dielo v rámci „Vysvetlenia č. 2“.** Na základe predloženej dokumentácie k verejnému obstarávaniu úrad skonštatoval, že **obstarávateľský subjekt sa nezaoberal nezrovnalostami v uchádzačom predložennom návrhu Zmluvy o dielo a náležite nepreskúmal jej súlad s upraveným návrhom Zmluvy o dielo.** V „Zápisnici z vyhodnotenia ponúk – časť

Kritériá“ sa však uvádza, že komisia obstarávateľského subjektu vyhodnotila uvedeného uchádzača ako úspešného uchádzača.

Na základe uvedeného mal úrad za to, že obstarávateľský subjekt nevyhodnocoval ponuku uchádzača z hľadiska splnenia požiadaviek obstarávateľského subjektu na predmet zákazky v súlade s ním stanovenými podmienkami uvedenými v súťažných podkladoch k verejnému obstarávaniu. Úrad v rozhodnutí uviedol, že **obstarávateľský subjekt neuplatnil inštitút vysvetlenia ponuky za účelom nevyhnutnej potreby jej správneho vyhodnotenia a odstránenia nezrovnalostí, ktorá vyplynula z uchádzačom predloženého návrhu Zmluvy o dielo** napriek tomu, že uchádzač predložil návrh Zmluvy o dielo v nemodifikovanej pôvodnej verzii, čo následne viedlo k nežiaducemu následku spočívajúceho v uzavretí Zmluvy o dielo obstarávateľského subjektu s úspešným uchádzačom v rozpore so súťažnými podkladmi, a teda v rozpore s § 56 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní. **Uvedené porušenie zákona o verejnom obstarávaní mohlo mať vplyv na výsledok verejného obstarávania.**

Rozhodnutie úradu č. 10828-6000/2018 zo dňa 5. 12. 2018

Úrad okrem iného v ďalšom rozhodnutí **identifikoval porušenie § 56 ods. 2 a ods. 6 zákona o verejnom obstarávaní**, keď obstarávateľský subjekt uzavrel rámcovú dohodu v rozpore s odkladnými lehotami na uzavretie zmluvy, pričom uvedené **porušenia mohli mať vplyv na výsledok verejného obstarávania.**

Ak by obstarávateľský subjekt neuzavrel zmluvu skôr, ako ukladá § 56 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní, nedošlo by k nezákonnému konaniu obstarávateľského subjektu, a to, že navrhovateľ podal námietky po uzavretí zmluvy s úspešným uchádzačom. Úrad mal za to, že týmto **konaním obstarávateľského subjektu tak bolo v konečnom dôsledku uchádzačom odopreté účinné uplatnenie revízných postupov.**

Úrad konštatuje, že nezákonné konania obstarávateľských subjektov v súvislosti s uzatváraním zmluvy spočívali, či už v nedodržaní zákonnej lehoty na uzatvorenie zmluvy ustanovenej v § 56 zákona o verejnom obstarávaní, alebo v uzavretí zmluvy nie v súlade so všetkými požiadavkami a podmienkami stanovenými obstarávateľským subjektom v súťažných podkladoch.

Nezabudni:

V prípade vyššie uvedených porušení zákona o verejnom obstarávaní, v súvislosti s uzatváraním zmlúv úrad konštatoval možný vplyv na výsledok verejného obstarávania a **tak je podstatné pamätať na:**

- 1.** dôležitosť a opodstatnenosť tzv. odkladných lehôt pre uzavretie zmluvy a ich striktné dodržiavanie;
- 2.** dodržiavanie súladu zmluvy ako výsledku verejného obstarávania so súťažnými podkladmi;
- 3.** potrebu aplikácie užitočných inštitútov umožnených zákonom o verejnom obstarávaní (napr. inštitút vysvetlenia, inštitút poskytnutia riadnej súčinnosti potrebnej na uzavretie zmluvy).

Na záver úrad odporúča obstarávateľským subjektom ako aj odbornej verejnosti **upriamiť pozornosť na odborné dokumenty** vydané úradom, ktoré je možné nájsť na webovej stránke úradu (napr. [analytické výstupy odboru dohľadu](#), [metodika zadávania zákaziek](#), [materiál „Veľká novela v kocke“](#), [tematické materiály](#)) **ako aj školenia organizované úradom.**

Bibliografia

Európsky parlament a Rada EÚ. 2018. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady EÚ 2018/1046 z 18. 7. 2017 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, recitál 104, článok 61, bod 2 - konflikt záujmov. [Online] 2018. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A32018R1046>.

—. **2014.** Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/24/EÚ z 26. 2. 2014 o udeľovaní koncesií, článok 35: Boj proti korupcii a predchádzanie konfliktom záujmov. [Online] 2014. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A32014L0023&qid=1669628006528>.

—. **2014.** Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/24/EÚ z 26. 2. 2014 o verejnom obstarávaní, článok 24: Konflikty záujmov. [Online] 2014. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A02014L0024-20220101&qid=1669628422021>.

Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF). 2013. Identifikácia konfliktov záujmov pri postupoch verejného obstarávania v rámci štrukturálnych opatrení, Praktická príručka pre riadiacich pracovníkov. [Online] 2013. <https://ec.europa.eu/sfc/system/files/documents/sfc-files/guide-conflict-interests-sk.pdf>.

Krajský súd v Bratislave. 2020. Rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2S/33/2018-111 zo dňa 11. 03. 2020. [Online] 2020. <https://obcan.justice.sk/infosud/-/infosud/i-detail/rozhodnutie/a638bff7-c800-4a1c-9e60-0f2ec1fcad12%3A7d3a35e8-ead9-4a35-831f-ce8de3465697>.

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky. 2022. Rozsudok Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 5Asan/17/2020 zo dňa 26. 10. 2022. [Online] 2022.

<https://www.uvo.gov.sk/index.php?eID=dumpFile&t=f&f=28863&token=757b7286767fccde4da4809c15c5db60620c27f5>.

Najvyšší Súd Slovenskej republiky. 2015. Rozsudok Najvyššieho Súdu Slovenskej republiky, sp. zn.: 2Sžf/73/2015. [Online] 2015. <https://www.nsud.sk/rozhodnutia/2szf732015/>.

Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj. 2005. Managing Conflict of Interest in the Public Sector, a Toolkit. [Online] 2005. <https://www.oecd.org/gov/ethics/49107986.pdf>.

—. **2017.** Odporúčanie Rady OECD o verejnej integrite, Stratégia proti korupcii, brožúra. [Online] 2017. <https://www.oecd.org/gov/ethics/integrity-recommendation-SVK.pdf>.

Súdny dvor Európskej únie. 2005. Rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-21/03 a C-34/03 z 3. 3. 2005. [Online] 2005. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/?uri=CELEX%3A62003CJ0021>.

—. **2015.** Rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-538/13 z 12. 3. 2015. [Online] 2015. <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?jsessionid=4A283D02469298FD75B4B859E13D0810?text=&docid=162829&pageIndex=0&doclang=SK&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=7930>.

—. **2015.** Rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci T-402/12 z 13. 10. 2015. [Online] 2015. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:62012TJ0403&from=SK>.

Úrad pre verejné obstarávanie. 2022. Analytické výstupy odboru dohľadu. [Online] 2022. <https://www.uvo.gov.sk/dohlad/analyticke-vystupy>.

—. **2021.** Metodické usmernenie úradu č. 1727-5000/2021. [Online] 2021. <https://www.uvo.gov.sk/metodicke-usmernenia-k-zakonu-c-3432015-zz/document/1073388>.

- . **2020.** Metodické usmernenie úradu č. 3006-5000/2020. [Online] 2020. <https://www.uvo.gov.sk/metodicke-usmernenia-k-zakonu-c-3432015-zz/document/1069900>.
- . **2021.** Metodické usmernenie úradu č. 4911-5000/2021. [Online] 2021. <https://www.uvo.gov.sk/metodicke-usmernenia-k-zakonu-c-3432015-zz/document/1074034>.
- . **2022.** Národný projekt "Zvyšovanie efektívnosti v oblasti verejného obstarávania na Slovensku" financovaný z OP EVS. [Online] 2022. <https://zevo.uvo.gov.sk/>.
- . **2022.** projekt "Zodpovedné verejné obstarávanie" financovaný z Grantov EHP a Nórskeho finančného mechanizmu. [Online] 2022. <https://zodpovednevo.uvo.gov.sk/>.
- . **2017.** Rozhodnutie predsedu úradu č. 17318-P/2017 zo dňa 30. 11. 2017 o uložení pokuty. [Online] 2017. <https://www.uvo.gov.sk/index.php?eID=dumpFile&t=f&f=28866&token=98d99c322a628ae8fe701bbb0a218f675b7ca0c9>.
- . **2022.** Rozhodnutie Rady úradu pre verejné obstarávanie č. 4093-9000/2021 zo dňa 24. 1. 2022. [Online] 2022. https://www.uvo.gov.sk/fileadmin/dokumenty/rozhodnutia_2015/4093-9000_2021.pdf.
- . **2018.** Rozhodnutie úradu v konaní o preskúmanie úkonov kontrolovaného č. 10828-6000/2018 z 5. 12. 2018. [Online] 2018. <https://www.uvo.gov.sk/dohlad/kontrola/prehľad-rozhodnuti-o-kontrolach/rozhodnutie-download/4984?cHash=602b287650522ab03db023d4d69c8fe5>.
- . **2021.** Rozhodnutie úradu v konaní o preskúmanie úkonov kontrolovaného č. 11381-6000/2021. [Online] 2021. <https://www.uvo.gov.sk/dohlad/kontrola/prehľad-rozhodnuti-o->

kontrolach/rozhodnutie-download/-
1119?cHash=be8e34b8ff08a84a741fcd91d5df0883.

—. **2019.** Rozhodnutie úradu v konaní o preskúmanie úkonov kontrolovaného č. 14876-6000/2019. [Online] 2019.
<https://www.uvo.gov.sk/dohlad/kontrola/prehľad-rozhodnuti-o-kontrolach/rozhodnutie-download/9404?cHash=66278bc826b503c42ffb3cefa496de9d>.

—. **2021.** Rozhodnutie úradu v konaní o preskúmanie úkonov kontrolovaného č. 1972-6000/2021 zo 14. 6. 2021. [Online] 2021.
<https://www.uvo.gov.sk/extdoc/9928>.

—. **2019.** Rozhodnutie úradu v konaní o preskúmanie úkonov kontrolovaného č. 5364-6000/2019 zo 17. 7. 2019. [Online] 2019.
<https://www.uvo.gov.sk/dohlad/kontrola/prehľad-rozhodnuti-o-kontrolach/rozhodnutie-download/5863?cHash=9017e12f07316c31e837a97e0f6c34c4>.

—. **2021.** Rozhodnutie úradu v konaní o preskúmanie úkonov kontrolovaného č. 7011-6000/2021 z 23. 11. 2021. [Online] 2021.
<https://www.uvo.gov.sk/dohlad/kontrola/prehľad-rozhodnuti-o-kontrolach/rozhodnutie-download/11370?cHash=2ce1536cc1de9a5970660d5fff305341>.

—. **2019.** Rozhodnutie úradu v konaní o preskúmanie úkonov kontrolovaného č. 7492-6000/2019 z 18. 10. 2019. [Online] 2019.
<https://www.uvo.gov.sk/dohlad/kontrola/prehľad-rozhodnuti-o-kontrolach/rozhodnutie-download/7105?cHash=1f94fb3a2f1c9c0d5e5496a03dd2314b>.

—. **2022.** Rozhodnutie úradu v konaní o preskúmanie úkonov kontrolovaného č. 9617-6000/2022 z 26. 8. 2022. [Online] 2022.
<https://www.uvo.gov.sk/dohlad/namietky/prehľad-rozhodnuti-o-namietkach/rozhodnutie-download/12462?cHash=c40640747b6fbcd2879b771ef0279dc5>.

—. **2017.** ÚVO revue 1/2017 - odborný časopis vydaný úradom; "Konflikt záujmov vo verejnom obstarávaní a eurofondy". [Online] 2017. https://www.uvo.gov.sk/extdoc/1574/UVO_Revue_4u.

—. **2022.** Všeobecné metodické materiály. [Online] 2022. <https://www.uvo.gov.sk/metodikavzdelavanie/vseobecne-metodicke-materialy-6f9.html>.

—. **2016.** Všeobecné metodické usmernenie úradu č. 9/2016 k identifikácii konfliktu záujmov. [Online] 2016. <https://www.uvo.gov.sk/extdoc/1286/9-2016>.

—. **2021.** Výkladové stanovisko úradu č. 1/2021. [Online] 2021. https://www.uvo.gov.sk/app/Lists/file/row/3339/col/col_0.

—. **2016.** Výkladové stanovisko úradu č. 2 z roku 2016. [Online] 2016. https://www.uvo.gov.sk/app/Lists/file/row/373/col/col_0.

Úrad pre verejné obstarávanie. 2019. Metodické usmernenie úradu č. 13850-5000/2019. [Online] 2019. <https://www.uvo.gov.sk/metodika-vzdelavanie/metodicke-usmernenia-a-vykladove-stanoviska/metodicke-usmernenia-k-zakonu-c-343-2015-zz/usmernenie-download/1069172?cHash=eea65e1c595a98755486c08960c19277>.